

Sygn. akt VU 162/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2014 roku

Sąd Okręgowy – V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: Magdalena Pańków

po rozpoznaniu w dniu 15 kwietnia 2014 roku w Legnicy

sprawy z wniosku Fabryki (...) Sp. z o. o. w C.

przy udziale osób zainteresowanych: T. B., S. Ł., T. P., S. T. i R. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o ustalenie niepodlegania ubezpieczeniom i odstąpienie od ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

na skutek odwołania Fabryki (...) Sp. z o. o. w C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 3 grudnia 2013 roku

znak

(...) nr dec. (...)

(...) dec. nr (...)

(...) dec. nr (...)

(...) dec. nr (...)

(...) dec. nr (...)

(...) dec. nr (...)

(...) dec. nr (...)

I. zmienia decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 03 grudnia 2013 r. Nr:

(...),

(...),

(...),

(...),

(...),

w ten sposób, że stwierdza, iż osoby zainteresowane T. B., S. Ł., T. P., M. T. i R. T. jako osoby zatrudnione u płatnika składek (...) Sp. z o.o. w C. na podstawie umów o dzieło, nie będąc zleceniobiorcami wymienionego płatnika, nie podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, wypadkowemu, we wskazanych w tych decyzjach okresach,

a ponadto zmienia decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 03 grudnia 2013 r. Nr:

(...),

(...),

w ten sposób, że stwierdza, iż płatnika składek nie obciążają wymienione w tych decyzjach kwoty składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na rzecz płatnika składek (...) Sp. z o.o. w C. kwotę 360 zł.

Sygn. akt 162/14

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 03 grudnia 2013 r.: Nr: (...),

(...),

(...),

(...),

(...)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, że:

- T. B. jako zlecenioborca u płatnika składek (...) Sp. z o.o. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu w okresach:

od 04 do 22.01.2010 r.; od 08 do 26.02.2010 r.; od 01 do 26.03.2010 r.; od 06 do 23.04.2010 r.

od 04 do 25.05.2010 r.; od 01 do 23.07.2010 r.; od 02 do 20.08.2010 r.; od 06 do 30.09.2010 r.

od 04 do 25.10.2010 r.; od 08 do 26.11.2010 r.; od 01 do 23.12.2010 r.; od 03 do 21.01.2011 r.

od 07 do 25.02.2011 r.; od 01 do 25.03.2011 r.; od 04 do 22.04.2011 r.; od 09 do 27.05.2011 r.

od 01 do 27.06.2011 r.; od 04 do 29.07.2011 r.; od 01 do 26.08.2011 r.; od 05 do 30.09.2011 r.

od 03 do 28.10.2011 r.; od 07 do 25.11.2011 r.; od 05 do 23.12.2011 r.; od 02 do 27.01.2012 r.

od 01 do 24.02.2012 r.; od 01 do 24.02.2012 r.; od 07 do 25.05.2012 r.; od 04 do 25.06.2012 r.

od 02 do 27.07.2012 r.; od 01 do 24.08.2012 r.; od 03 do 26.09.2012 r.; od 01 do 26.10.2012 r.

od 05 do 21.12.2012 r.,

a ponadto stwierdził, iż podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia za poszczególne miesiące od lutego 2010 r. do czerwca 2010 r., od sierpnia 2010 r. do września 2010 r., od listopada 2010 r. do sierpnia 2011 r., od października 2011 r. do lutego 2012 r., od kwietnia 2012 r. do stycznia 2013 r. wynosi konkretnie wskazane w decyzji kwoty,

- S. Ł. jako zleceniobiorca u płatnika składek (...) Sp. z o.o. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu w okresach:

od 02 do 25.04.2012 r.; od 07 do 25.05.2012 r.; od 04 do 25.06.2012 r.; od 02 do 27.07.2012 r.

od 01 do 24.08.2012 r.; od 03 do 26.09.2012 r.; od 01 do 26.10.2012 r.; od 05 do 21.12.2012 r.

a ponadto stwierdził, iż podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia za poszczególne miesiące od maja 2012 r. do stycznia 2013 r. wynosi konkretnie wskazane w decyzji kwoty,

- T. P. jako zleceniobiorca u płatnika składek (...) Sp. z o.o. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu w okresach:

od 01 do 24.02.2012 r.; od 01 do 23.03.2012 r.; od 02 do 25.04.2012 r.; od 07 do 25.05.2012 r.

od 04 do 25.06.2012 r.; od 02 do 27.07.2012 r.; od 01 do 24.08.2012 r.; od 03 do 26.09.2012 r.

od 01 do 26.10.2012 r.; od 05 do 21.12.2012 r.

a ponadto stwierdził, iż podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia za poszczególne miesiące od marca 2012 r. do stycznia 2013 r. wynosi konkretnie wskazane w decyzji kwoty,

- M. T. jako zleceniobiorca u płatnika składek (...) Sp. z o.o. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu w okresach:

od 01 do 16.03.2010 r.; od 06 do 23.04.2010 r.; od 04 do 25.05.2010 r.; od 01 do 23.07.2010 r.

od 02 do 20.08.2010 r.; od 06 do 30.09.2010 r.; od 04 do 25.10.2010 r.; od 08 do 26.11.2010 r.

od 01 do 23.12.2010 r.; od 03 do 21.01.2011 r.; od 07 do 25.02.2011 r.; od 01 do 25.03.2011 r.

od 04 do 22.04.2011 r.; od 09 do 27.05.2011 r.; od 01 do 27.06.2011 r.; od 04 do 29.07.2011 r.

od 01 do 26.08.2011 r.; od 05 do 30.09.2011 r.; od 03 do 28.10.2011 r.; od 07 do 25.11.2011 r.

od 05 do 23.12.2011 r.

a ponadto stwierdził, iż podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia za marzec 2010 r. oraz poszczególne miesiące od maja do czerwca 2010 r., od sierpnia do września 2010 r., od listopada 2010 r. do sierpnia 2011 r., od października do grudnia 2011 r. wynosi konkretnie wskazane w decyzji kwoty,

- R. T. jako zleceniobiorca u płatnika składek (...) Sp. z o.o. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu w okresach:

od 04 do 22.01.2010 r.; od 08 do 26.02.2010 r.; od 01 do 26.03.2010 r.; od 06 do 23.04.2010 r.

od 04 do 25.05.2010 r.; od 01 do 23.07.2010 r.; od 02 do 20.08.2010 r.; od 06 do 30.09.2010 r.

od 04 do 25.10.2010 r.; od 08 do 26.11.2010 r.; od 01 do 23.12.2010 r.; od 03 do 21.01.2011 r.

od 07 do 25.02.2011 r.; od 01 do 25.03.2011 r.; od 04 do 22.04.2011 r.; od 09 do 27.05.2011 r.

od 01 do 27.06.2011 r.; od 04 do 29.07.2011 r.; od 01 do 26.08.2011 r.; od 19 do 30.09.2011 r.

od 03 do 28.10.2011 r.; od 07 do 25.11.2011 r.; od 05 do 23.12.2011 r.; od 02 do 27.01.2012 r.

od 01 do 24.02.2012 r.; od 01 do 23.03.2012 r.; od 02 do 25.04.2012 r.; od 07 do 25.05.2012 r.

od 04 do 25.06.2012 r.; od 02 do 27.07.2012 r.; od 01 do 24.08.2012 r.; od 03 do 26.09.2012 r.

od 01 do 26.10.2012 r.; od 05.11.2012 r. do 21.12.2012 r.

a ponadto stwierdził, iż podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia za poszczególne miesiące od lutego do września 2010 r., od listopada 2010 r. do sierpnia 2011 r., od października 2011 r. do stycznia 2013 r. wynosi konkretnie wskazane w decyzji kwoty.

W uzasadnieniu wymienionych wyżej decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wskazał, iż na podstawie protokołu kontroli z dnia 30 lipca 2013 r., znak sprawy(...) ustalono, że płatnik składek (...) Sp. z o.o. nie zgłosił do ubezpieczeń emerytalnego, rentowych i wypadkowego T. B., S. Ł., T. P., M. T. i R. T. we wskazanych w decyzjach okresach z tytułu wykonywania umów cywilnoprawnych. Wszyscy wymienieni nie posiadali innych tytułów do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych.

(...) Sp. z o.o. jest zakładem przemysłowym branży metalowej, seryjnie wytwarzającym m. in. obrabiarki sterowane numerycznie. Przy pracach związanych z tą produkcją zatrudniane są osoby na podstawie umów o pracę, umów zlecenia i umów o dzieło. W procesie produkcji uczestniczy od kilku do kilkunastu osób. Produkcja polega na montażu elementów wytwarzanych przez dostawców zewnętrznych, bądź regeneracji starych elementów i zamontowaniu nowego osprzętu. Umowy o dzieło zawierano z wymienionymi w zaskarżonych decyzjach osobami w celu realizacji procesu produkcyjnego wykonywanego na terenie prowadzenia przez płatnika działalności. Były to umowy cyklicznie powtarzające się i odnawiane przez kilka lat.

W uzasadnieniach zaskarżonych decyzji organ rentowy zacytował fragmenty zeznań osób zainteresowanych i Prezesa Zarządu Spółki (...) A. M. jakie złożyli w toku czynności kontrolnych zeznali:

-T. B.: „Byłem przez wiele lat zatrudniony w Fabryce (...) w C. jako pracownik zajmujący się montażem obrabiarek numerycznych seryjnie produkowanych przez to przedsiębiorstwo. Od 1984 r. jestem rencistą. Będąc rencistą od roku 2005 dorabiałem sobie pracując na rzecz(...) C.. Zawierano ze mną umowy o dzieło. Wykonując te umowy zajmowałem się montażem obrabiarek. Po utworzeniu spółki z o.o. (...) również w dalszym ciągu zawierane są ze mną umowy o dzieło, na podstawie których zajmuję się montażem elementów obrabiarek produkowanych seryjnie przez spółkę (...). Produkcja obrabiarek w spółce polega na montażu prefabrykatów i detali dostarczanych od producentów zewnętrznych. W procesie produkcji obrabiarki uczestniczy kilkanaście osób. Część z tych osób to osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę, a część na podstawie umów cywilnoprawnych. Zdarzało się, że w wyniku braku zamówień wykonywaliśmy remonty maszyn. Ja również uczestniczyłem w pracach remontowych. Najczęściej jednak wykonywałem prace związane z montażem obrabiarek takich jak: montaż osłon suportowych, montaż zespołu suportowego, montaż zespołu konika i wrzeciennika, montaż zespołu osłon”.

- S. Ł.: „Byłem przez wiele lat zatrudniony w Fabryce (...) w C. jako pracownik zajmujący się montażem urządzeń seryjnie produkowanych przez to przedsiębiorstwo. Od roku 1993 jestem na rencie, a następnie na emeryturze. Po utworzeniu spółki z o.o. (...) nie pracowałem na jej rzecz, dopiero gdy wystąpiła nagła potrzeba od kwietnia 2012 r., zawierane są ze mną umowy o dzieło, na podstawie których zajmuję się montażem obudów i montażem podzespołów hydraulicznych obrabiarek produkowanych seryjnie przez spółkę (...). Produkcja obrabiarek w spółce polega na montażu prefabrykatów i detali dostarczanych od producentów zewnętrznych. W procesie produkcji obrabiarki uczestniczy kilkanaście osób. Część z tych osób to osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę, a część na

podstawie umów cywilnoprawnych. W okresie, w którym ja jestem zatrudniony przez F. C. Obrabiarki najczęściej wykonywaliśmy remonty maszyn polegające na regeneracji urządzeń wcześniej produkowanych przez (...). Ja również uczestniczyłem w pracach remontowych. Moja rola polegała na montowaniu nowego sprzętu do maszyn, które były poddane regeneracji.”

- T. P.” „Byłem przez wiele lat zatrudniony w Fabryce (...) w C. jako pracownik zajmujący się montażem końcowym obrabiarek numerycznych seryjnie produkowanych przez to przedsiębiorstwo. Od roku 1996 r. jestem na emeryturze. Będąc emerytem dorabiałem sobie pracując na rzecz (...) C.. Zawierano ze mną umowy o dzieło. Wykonując te umowy zajmowałem się montażem obrabiarek. Po utworzeniu spółki z o.o. (...) nie pracowałem na jej rzecz, dopiero gdy wystąpiła nagle potrzeba od lutego 2012 r. zawierane są ze mną umowy o dzieło, na podstawie których zajmuję się montażem elementów obrabiarek produkowanych seryjnie przez spółkę (...). Produkcja obrabiarek w spółce polega na montażu prefabrykatów i detali dostarczanych od producentów zewnętrznych. W procesie produkcji obrabiarki uczestniczy kilkanaście osób. Część z tych osób to osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę, a część na podstawie umów cywilnoprawnych. W okresie, w którym ja jestem zatrudniony przez (...), najczęściej wykonywaliśmy remonty maszyn polegające na regeneracji urządzeń wcześniej wyprodukowanych przez (...). Ja również uczestniczyłem w pracach remontowych. Najczęściej jednak wykonywałem prace związane z montażem obrabiarek, a głównie skrobanie suportów, stołów i listew mocujących. Treść zawieranych przeze mnie umów to na ogół zmontowanie zespołu suportowego”.

- R. T.: „Byłem przez wiele lat zatrudniony w Fabryce (...) w C. jako pracownik zajmujący się montażem obrabiarek seryjnie produkowanych przez to przedsiębiorstwo. Od 2006 r. jestem na emeryturze i od tego czasu dorabiam wykonując umowy cywilnoprawne na rzecz (...) C., a po utworzeniu spółki z o.o. (...) również w dalszym ciągu zawierane są ze mną umowy cywilnoprawne, na podstawie których wykonuję montaż obrabiarek produkowanych seryjnie przez tę spółkę. Czynności wykonywane na podstawie umów o dzieło nie różnią się niczym od tych wykonywanych przeze mnie w czasie kiedy byłem zatrudniony na podstawie umowy o pracę. Wynika to z tego, że nie ma różnic w procesie produkcji obrabiarek. Produkcja obrabiarek w spółce polega na montażu prefabrykatów i detali dostarczanych od producentów zewnętrznych. W procesie produkcji obrabiarki uczestniczy kilkanaście osób. Zdarzało się, że w wyniku braku zamówień wykonywaliśmy remonty maszyn. Ja również uczestniczyłem w pracach remontowych. Najczęściej jednak wykonywałem prace związane z ustawieniem geometrii obrabiarki. Zajmuję się skrobaniem elementów ślizgowych”.

Umowy przewidywały gotowość do wykonywania czynności, nie określały parametrów ilościowych ani jakościowych. Umowy nie określały rezultatu, jaki należy osiągnąć w wyniku ich realizacji. Rezultatu tego nie dało się przewidzieć w momencie zawierania umowy. W tym zakresie organ rentowy zacytował zeznania osób zainteresowanych i A. M.:

- A. M.: „ Umowy nie przewidują precyzyjnie co i jak należy wykonać, ponieważ nawet takiego zapisu obie strony nie wiedzą co jest do wykonania. (...) Na początku miesiąca nie da się przewidzieć tego co będzie do wykonania z uwagi np. na stany magazynowe, bądź nie dostarczenie detali przez dostawców.”,

- T. B.: „ Treść umowy zależy od aktualnego cyklu produkcyjnego. Z uwagi na to, że nie zawsze daje się przewidzieć na początku miesiąca jakie prace będą do wykonania, umowy nie precyzują ile i jaką pracę należy wykonać. Zależy to od wielu czynników, np. aktualnego stanu detali w magazynie. W przypadku gdy brakuje np. elementów osłon przechodzę na inne stanowisko i wykonuję np. geometrię tokarki. Gdy detale dotrą wracam do montażu osłon.”,

- R. T.: „ Z uwagi na to, że nie zawsze daje się przewidzieć na początku miesiąca jakie prace będą do wykonania, umowy nie precyzują ile i jaką pracę należy wykonać. Zależy to od wielu czynników np. aktualnych stanów detali w magazynie.”

Treść umów nie odpowiada faktycznie wykonywanym czynnościom. Z T. Ł. zawierano umowy, które przewidywały montaż osłon suportowych, montaż zespołu hydrauliki i montaż zespołu wrzeciennika. Organ rentowy zacytował fragment zeznania:

- A. M.: „W przypadku Pana Ł. są to koła zębate, sworznie, koła pasowe, i inne części, które wykorzystywane są do maszyn. Wykonuje on je obsługując obrabiarki należące do spółki. Pan Ł. nie ponosi kosztów wynikających z wykorzystania maszyn takich jak amortyzacja czy energia. Treść umowy w jego przypadku odbiega od tego czym się faktycznie zajmuje, gdyż części te wykorzystywane są w następnym etapie produkcji do montażu”,

- S. Ł.: „Nie jestem jedynym wykonawcą tych operacji, większość prac blacharskich wykonuje Pan T. B., ja się przyglądam, uczę i wykonuję te prostsze operacje.”

Strony rozliczały ilość wykonanej pracy na podstawie ilości przepracowanych godzin, na co wskazują następujące zeznania:

- A. M., który zeznał: „Kalkulacja wyceny za jaką ma być wykonana umowa opiera się na ilości czasu pracy jaką należy włożyć w wykonanie czynności”,

- S. Ł.: „Jestem rozliczany na podstawie ilości przepracowanych godzin. Czas pracy spisywany jest przez mistrza. Ja codziennie melduję się u mistrza i zgłaszam swoje przyście. Mistrz notuje godziny mojej pracy i pod koniec miesiąca wspólnie je sprawdzamy. Wynagrodzenie kalkulowane jest przez spółkę i na umowę wpisywana jest miesięczna kwota.”

Prace wykonywane były w zespole, o czym świadczą następujące zeznania:

- S. Ł.: „Prace blacharskie wykonuję w zespole wraz z T. B., ale nie zawsze, choć często”,

- A. M.: „T. B., R. T., M. T., T. P. zatrudnieni na podstawie umów o dzieło wykonują pracę w zespole i wykonują montaż suportów. (...) Każdy z członków tego zespołu ma zawartą umowę o dzieło, ponieważ nie znaleźliśmy sposobu aby zawrzeć umowę o dzieło z zespołem”,

- R. T.: „Pracę wykonuję w zespole, obecnie jest w nim T. P., a kiedy nie ma innych zajęć uczestniczy również T. B.. Wynika to z tego, że praca jaką wykonuję nie jest możliwa do wykonania przez jedną osobę samodzielnie. Są to ciężkie elementy, które trzeba przesuwać, ustawiać i dlatego praca ta musi być wykonywana w brygadzie.”

Prace wykonywane są przez osoby, z którymi zawierano umowy o dzieło były częścią procesu technologicznego seryjnej produkcji. W tym zakresie organ rentowy odwołał się do zeznań:

- S. Ł.: „Jestem dyspozycyjny i przychodzę wtedy, kiedy jest taka konieczność. Zdarza się, że z uwagi na brak pracy przez np. dwa dni nie przychodzę w ogóle. Od mojej pracy są uzależnieni inni pracownicy, ponieważ montaż jest procesem, w którym musi być zachowana kolejność operacji (...), w pracy koncentruję się na powierzonym zadaniu, gdyż najbardziej zależy mi na starannym wykonaniu powierzonych zadań.”,

- T. P.: „Jestem dyspozycyjny i przychodzę wtedy, kiedy jest taka konieczność. Zdarza się, że z uwagi na brak pracy przez np. dwa dni nie przychodzę w ogóle, a innym razem kiedy jest pilne zlecenie pracuje dłużej. Od mojej pracy uzależnieni są inni pracownicy, ponieważ montaż jest procesem, w którym musi być zachowana kolejność operacji. (...) ... w pracy koncentruję się na powierzonym zadaniu, gdyż najbardziej zależy mi na starannym wykonaniu powierzonych zadań.”,

- A. M.: „Osoby pracujące w tym zespole są dyspozycyjne i wykonują pracę wtedy kiedy z harmonogramu produkcji wynika taka konieczność. Przychodzą wówczas, kiedy jest dla nich praca. Jeśli akurat nie ma dla nich zajęcia nie przychodzą w ogóle. Są też odpowiedzialni i zdają sobie sprawę, że od tempa ich pracy zależy czy osoby pracujące na innych stanowiskach będą miały co robić, gdyż produkcja jest określonym cyklem czynności.”

- R. T.: „W procesie produkcji obrabiarki uczestniczy wiele osób. Część z tych osób to osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę, a część na podstawie umów o dzieło i umów zlecenia. Zdarza się, że z uwagi na brak pracy przez np. dwa dni nie przychodzę w ogóle, a innym razem aby zapewnić płynność ruchu przychodzę do pracy w soboty. Dzięki

temu w poniedziałek inne brygady nie mają przestojów. Od mojej pracy uzależnieni są inni pracownicy, ponieważ montaż jest procesem, w którym musi być zachowana kolejność operacji. Kiedy zagrożony jest termin ukończenia zlecenia, pracuje się bez względu na godziny, aby ukończyć zlecenia na czas. (...) ... zawarta umowa zobowiązuje nas do starannego działania.”

Osoby, z którymi zawarto umowy cywilnoprawne zostały przeszkolone w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

W dalszej części uzasadnień zaskarżonych decyzji organ rentowy zacytował treść przepisów art. 627, art. 734 § 1 i art. 750 k.c. Wskazał, iż istotą umowy o dzieło jest osiągnięcie określonego, zindywidualizowanego rezultatu w postaci materialnej lub niematerialnej. Umowa taka jest bez wątpienia umową rezultatu, co odróżnia ją od umowy zlecenia (art. 734 i następane k.c.) oraz od umowy o świadczenie usług (art. 750 k.c.). Z kolei umowa o świadczenie usług jest umową starannego działania, zatem jej celem jest wykonanie określonych czynności, które nie muszą zmierzać do osiągnięcia rezultatu.

Organ rentowy powołał się również na przepisy art. 58 § 1 k.c., art. 353¹ k.c. oraz wskazał, że zgodnie z obowiązującą zasadą swobody zawierania umów, o charakterze prawnym umowy decydują strony umowy. Dokonując wyboru określonego rodzaju umowy strony muszą respektować regulacje dotyczące poszczególnych umów zawarte w k.p. i k.c. Charakter prawny umowy określa przede wszystkim jej treść oraz okoliczności towarzyszące wykonaniu, a nie wyłącznie jej nazwa. Nazwa umowy z wyeksponowaniem terminologii służącej podkreśleniu, że umowa ma charakter umowy o dzieło nie jest elementem decydującym samodzielnie o rodzaju zobowiązania w oderwaniu od oceny rzeczywistego przedmiotu tej umowy oraz okoliczności jego wykonania. W świetle art. 68 ust. 1 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 205, poz. 1585 ze zm.) oraz wyroku Sądu Najwyższego z 06 kwietnia 2011 r., II UK 315/10 ZUS ma prawo kwestionować zawarte umowy o dzieło i zakwalifikować je jako umowy o świadczenie usług.

W ocenie organu rentowego sposób wykonania umów wskazuje na to, że były one umowami starannego działania (umowy o świadczenie usług) a nie umowami rezultatu (umowa o dzieło). Rezultat umowy o dzieło powinien być obiektywnie osiągalny i w konkretnych warunkach pewny. W wypadku umowy o dzieło istotne jest zawsze osiągnięcie umówionego rezultatu, bez względu na rodzaj i intensywność świadczonej w tym celu pracy i staranność. W przedmiotowych umowach przeważają cechy charakterystyczne dla umowy o świadczenie usług (umowy starannego działania), do której stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu (art. 750 k.c.) i jako takie podlegać powinny zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych na podstawie przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Organ rentowy przytoczył także treść przepisów art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 2 i art. 36 ust. 1, 2 i 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Wymieniony organ wskazał, iż płatnik nie zadeklarował składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe od przychodów uzyskanych przez T. B., S. Ł., T. P., M. T. i R. T. z tytułu wykonanych umów cywilnoprawnych, za okresy i od kwot określonych w decyzji. A. M. zeznał: „Osoby wykonujące umowy o dzieło nie zostały zgłoszone do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego oraz nie zadeklarowano składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych ponieważ uznaliśmy, że umowa którą wykonują jest umową o dzieło i nie ma obowiązku zgłaszania takich osób do ubezpieczeń i deklarowania składek.”

Organ rentowy powołał przepisy art. 18 ust. 1 i 3, art. 20 ust. 1, art. 46 ust. 1, 2 i 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i stwierdził, iż T. B., S. Ł., T. P., M. T. i R. T. z tytułu wykonywania umów cywilnoprawnych na rzecz płatnika składek (...) Sp. z o.o. podlegają obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu w okresach wymienionych w sentencji decyzji, oraz że płatnik składek winien zadeklarować składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za wymienionych ubezpieczonych, za okresy wykazane w sentencji tych decyzji.

Decyzją z dnia 03 grudnia 2013 r., Nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, że dla płatnika składek (...) Sp. z o.o. kwota należnych składek na Fundusz Pracy wynosi:

02/2010 - 883,03 zł, 03/2010 - 687,36 zł, 04/2010 - 1.827,15 zł,
05/2010 - 1.862,75 zł, 06/2010 - 1.756,10 zł, 08/2010 - 1.663,05 zł,
09/2010 - 2.385,48 zł, 11/2010 - 2.003,43 zł, 12/2010 - 1.727,32 zł,
01/2011 - 2.110,54 zł 02/2011 - 1.377,55 zł, 03/2011 - 1.325,63 zł,
04/2011 - 1.293,40 zł, 05/2011 - 1.342,65 zł, 06/2011 - 1.424,53 zł,
07/2011 - 1.771,23 zł, 08/2011 - 2.054,30 zł, 10/2011 - 2.166,54 zł,
11/2011 - 2.376,26 zł, 12/2011 - 2.251,17 zł, 01/2012 - 2.133,46 zł,
02/2012 - 2.222,45 zł, 04/2012 - 2.440,59 zł, 05/2012 - 2.482,86 zł,
06/2012 - 2.530,59 zł, 07/2012 - 2.477,37 zł, 08/2012 - 2.654,55 zł,
09/2012 - 2.575,67 zł, 10/2012 - 2.525,76 zł, 11/2012 - 2.477,59 zł,
12/2012 - 3.204,08 zł, 01/2013 - 2.935,65 zł.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż płatnik składek (...) Sp. z o.o. nie zadeklarował składek za wskazane wyżej okresy na Fundusz Pracy od przychodów uzyskanych w związku z wykonywaniem umów cywilnoprawnych A. B..

(...) Sp. z o.o. jest zakładem przemysłowym branży metalowej, seryjnie wytwarzającym m. in. obrabiarki sterowane numerycznie. Przy pracach związanych z tą produkcją zatrudniane są osoby na podstawie umów o pracę, umów zlecenia i umów o dzieło. W procesie produkcji uczestniczy od kilku do kilkunastu osób. Produkcja polega na montażu elementów wytwarzanych przez dostawców zewnętrznych, bądź regeneracji starych elementów i zamontowaniu nowego osprzętu. Umowy o dzieło zawierano z wymienionymi w zaskarżonych decyzjach osobami w celu realizacji procesu produkcyjnego wykonywanego na terenie prowadzenia przez płatnika działalności. Były to umowy cyklicznie powtarzające się i odnawiane przez kilka lat.

Organ rentowy zacytował zeznanie T. B.: „Byłem przez wiele lat zatrudniony w Fabryce (...) w C. jako pracownik zajmujący się montażem obrabiarek numerycznych seryjnie produkowanych przez to przedsiębiorstwo. Od 1984 r. jestem rencistą. Będąc rencistą od roku 2005 dorabiałem sobie pracując na rzecz (...) C.. Zawierano ze mną umowy o dzieło. Wykonując te umowy zajmowałem się montażem obrabiarek. Po utworzeniu spółki z o.o. (...) również w dalszym ciągu zawierane są ze mną umowy o dzieło, na podstawie których zajmuję się montażem elementów obrabiarek produkowanych seryjnie przez spółkę (...). Produkcja obrabiarek w spółce polega na montażu prefabrykatów i detali dostarczanych od producentów zewnętrznych. W procesie produkcji obrabiarki uczestniczy kilkanaście osób. Część z tych osób to osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę, a część na podstawie umów cywilnoprawnych. Zdarzało się, że w wyniku braku zamówień wykonywaliśmy remonty maszyn. Ja również uczestniczyłem w pracach remontowych. Najczęściej jednak wykonywałem prace związane z montażem obrabiarek takich jak: montaż osłon suportowych, montaż zespołu suportowego, montaż zespołu konika i wrzeciennika, montaż zespołu osłon”.

Umowy przewidywały gotowość do wykonywania czynności, nie określały parametrów ilościowych ani jakościowych. Umowy nie określały rezultatu jaki należy osiągnąć w wyniku ich realizacji. Rezultatu tego nie dało się przewidzieć w momencie zawarcia umowy. W tym zakresie organ rentowy zacytował zeznanie A. M.: „Umowy nie przewidują precyzyjnie co i jak należy wykonać, ponieważ nawet bez takiego zapisu obie strony wiedzą co jest do wykonania.

(...) Na początku miesiąca nie da się przewidzieć tego co będzie do wykonania z uwagi np. na stany magazynowe, bądź dostarczenie detali przez dostawców.” W dalszej części uzasadnienia organ rentowy przytoczył analogiczne do wskazanych w decyzji stwierdzającej podleganie ubezpieczeniom T. B..

W konkluzji wymieniony organ rentowy stwierdził, iż płatnik składek winien zadeklarować składki na Fundusz Pracy za T. B. od przychodów uzyskanych w związku z wykonywaniem umów cywilnoprawnych za wskazane w decyzji okresy, w wysokościach decyzją określonych.

Decyzją z dnia 03 grudnia 2013 r., znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, że dla płatnika składek (...) Sp. z o.o. kwota należnych składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wynosi za:

02/2010 - 36,05 zł, 03/2010 - 28,07 zł, 04/2010 - 74,59 zł, 05/2010 - 76,03 zł,
06/2010 - 71,68 zł, 08/2010 - 67,86 zł, 09/2010 - 97,36 zł, 11/2010 - 81,78 zł,
12/2010 - 70,50 zł, 01/2011 - 86,16 zł, 02/2011 - 56,22 zł, 03/2011 - 54,10 zł,
04/2011 - 52,79 zł, 05/2011 - 59,75 zł, 06/2011 - 58,16 zł, 07/2011 - 72,29 zł,
08/2011 - 83,85 zł, 10/2011 - 88,42 zł, 11/2011 - 97,00 zł, 12/2011 - 91,90 zł,
01/2012 - 87,09 zł, 02/2012 - 90,71 zł, 04/2012 - 99,62 zł, 05/2012 - 101,33 zł,
06/2012 - 103,30 zł, 07/2012 - 101,11 zł, 08/2012 - 108,35 zł, 09/2012 - 105,12 zł,
10/2012 - 103,09 zł, 11/2012 - 101,14 zł, 12/2012 - 130,77 zł, 01/2013 - 119,83 zł.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż płatnik składek (...) Sp. z o.o. nie zadeklarował składek za wskazane wyżej okresy na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych od przychodów uzyskanych w związku z wykonywaniem umów cywilnoprawnych A. B..

W konkluzji wymieniony organ rentowy stwierdził, iż płatnik składek winien zadeklarować składki na wymieniony Fundusz za T. B. od przychodów uzyskanych w związku z wykonywaniem umów cywilnoprawnych za wskazane w decyzji okresy, w wysokościach decyzją określonych.

W odwołaniu od powyższych decyzji, zaskarżonych w całości, płatnik składek Fabryka (...) Sp. z o.o. w C. zarzuciła naruszenie:

- 1) art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 12 ust. 1 i art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez błędne ustalenie faktyczne i w konsekwencji przyjęcie że T. B., S. Ł., T. P., M. T. oraz R. T. byli objęci obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym oraz wypadkowym z tytułu świadczenia na rzecz płatnika składek na podstawie umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z k.c. stosuje się przepisy dotyczące zlecenia,
- 2) art. 16 ust. 1 pkt 4, art. 36 ust. 1, art. 38 ust. 1 i art. 48b ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez błędne ustalenia faktyczne i przyjęcie, że (...) Sp. z o.o. była zobowiązana do zgłoszenia T. B., S. Ł., T. P., M. T. oraz R. T. do ubezpieczenia emerytalnego, rentowego i wypadkowego,
- 3) art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez bezpodstawne stwierdzenie i ustalenie obowiązku ubezpieczeń społecznych,
- 4) art. 91 ust. 1, 3 – 5 wymienionej wyżej ustawy z 13 października 1998 r. poprzez pominięcie zastrzeżeń do protokołu kontroli złożonych przez płatnika składek i wydanie decyzji z pominięciem zgłaszanych uwag, a zatem na podstawie błędnie ustalonego stanu faktycznego,

5) art. 65 § 1 i 2 w związku z art. 351¹ k.c., w związku z art. 627 i n. k.c. oraz art. 750 k.c. poprzez pominięcie zamiaru stron umów i ich celu, błędne ustalenia faktyczne prowadzące do nieprawidłowego i sprzecznego z rzeczywistością przyjęcia przez organ rentowy, że stron nie łączyła umowa o dzieło a inna umowa o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy dotyczące umów zlecenia.

Wskazując na powyższe płatnik składek wniósł o zmianę zaskarżonych decyzji przez ustalenie, iż T. B., S. Ł., T. P., M. T. oraz R. T. nie byli zleceniobiorcami u tego płatnika i nie podlegali obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu, ewentualnie o uchylenie tych decyzji i przekazanie spraw do ponownego rozpoznania organowi rentowemu oraz, niezależnie od rozstrzygnięcia, zasądzenie od organu rentowego kosztów postępowania według norm przepisanych.

W jednobrzmiących uzasadnieniach odwołań płatnik składek Fabryka (...) Sp. z o.o. w C. wskazała, iż łączące spółkę z T. B., S. Ł., T. P., M. T. oraz R. T. umowy były umowami o dzieło. Zainteresowani zajmowali się bowiem budową oraz (incydentalnie) remontami obrabiarek, a zatem w obu przypadkach dążyli do wykonania indywidualnie określonego dzieła. Ze względu na długotrwałą współpracę i charakter działalności spółki ubezpieczeni dokładnie wiedzieli jakie czynności mają wykonywać. Pomiędzy stronami nie było więc wątpliwości, jak finalnie ma wyglądać dzieło i jakie funkcje powinno spełniać. Płatnik składek podkreślił, że wynagrodzenie zainteresowanych uzależnione było od wykonania określonego rezultatu, nie zaś od ilości czasu poświęconego na jego osiągnięcie. Co więcej, w przypadku stwierdzenia wad dzieła, ubezpieczeni byli obowiązani do jego poprawienia na własny koszt. Skoro zatem treść umów łączących spółkę z T. B., S. Ł., T. P., M. T. oraz R. T., zgodny zamiar stron, cel umów i okoliczności faktyczne ich wykonania wskazywały, że umowy te były umowami o dzieło, to wymienione osoby nie były objęte obowiązkiem ubezpieczeniowym.

T. B., S. Ł., T. P., R. T. oraz S. T., która wstąpiła w prawa zmarłego małżonka M. T., poparły stanowisko Fabryki (...) Sp. z o.o. w C..

W odpowiedzi na odwołania Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o ich oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonych decyzjach.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Fabryka (...) Sp. z o.o. z siedzibą w C. od 2009 r. prowadzi działalność m.in. w zakresie produkcji narzędzi, maszyn do obróbki metalu, opakowań drewnianych, wyrobów budowlanych z betonu oraz konstrukcji metalowych i ich części w oparciu o wpis do ewidencji działalności gospodarczej. Spółka powstała w wyniku wyodrębnienia z Fabryki (...) S.A. z siedzibą w C., której podstawowym przedmiotem działalności jest odlewnictwo żeliwa.

Dowody: - zeznania świadka R. B.: 00:09:38-00:33:20;

- odpis KRS z dnia 07.01.2014 r., k. 8-11.

Przedmiot działalności przedsiębiorstwa w zakresie produkcji maszyn do obróbki metalu (tokarek, wytaczarek) w okresie od lutego 2010 r. do stycznia 2013 r. wykonywany był w oparciu o umowy nazwane umowami o dzieło zawarte z zainteresowanymi T. B., S. Ł., T. P., M. T. oraz R. T.. Montaż obrabiarek wraz podzespołami mechanicznymi i elektronicznymi, produkowanymi według indywidualnej dokumentacji technicznej wymagał specjalistycznej wiedzy, niezwyklej precyzji oraz co najmniej kilkuletniego doświadczenia, którego nie posiadali pracownicy zatrudnieni w spółce na podstawie umowy o pracę przy wykonywaniu innych czynności (technolog, planista). Powyższe zadecydowało o tym, że po przyjęciu zamówienia od podmiotu zewnętrznego na produkcję obrabiarki danego typu, płatnik składek dokonywał zakupu gotowych materiałów niezbędnych do wykonania podzespołów maszyny (odpowiednio wyprofilowane blachy, tuleje, kable, koła zębate, pierścienie), planował kolejne etapy jej montażu, a następnie zwracał się z ofertą zatrudnienia do zainteresowanych, którzy w okresie aktywności zawodowej wykonywani podobne czynności na rzecz Fabryki (...) S.A. z siedzibą w C..

W treści umów o dzieło zawartych z płatnikiem składek zainteresowani, jako przyjmujący zamówienie, zobowiązywali się do wykonania dzieła w postaci remontu lub zmontowania obrabiarki albo jej podzespołu. Płatnik składek zobowiązywał się natomiast do wypłaty wynagrodzenia za poprawne i terminowe wykonanie dzieła w wysokości ustalonej przed każdorazowym zamówieniem, która uzależniona była od rodzaju wykonywanych prac. Wynagrodzenie miało być płatne w formie przelewu lub gotówką po wykonaniu dzieła i przedłożeniu stosownego rachunku. Wykonawca udzielał rękojmi na wykonanie dzieła na okres jednego roku.

Zainteresowani przystępowali do wykonania dzieła po dostarczeniu przez płatnika składek niezbędnych materiałów. Czynności związane z montażem obrabiarek i ich podzespołów wykonywane były przy użyciu urządzeń i narzędzi stanowiących własność spółki (które nie były dostępne poza firmą) na terenie wydziałów produkcyjnych.

Poszczególne komponenty maszyn wykonywane były ręcznie, wyłącznie przez jedną osobę. Zdarzało się jednak, że przy składaniu dużych detali, np. w trakcie montowania zespołu blacharki zainteresowani zwracali się o pomoc przy ich przesunięciu lub nakładaniu do innych pracowników.

Wykonanie jednego dzieła zajmowało zainteresowanym średnio od dwóch do trzech tygodni. Wynikało to z faktu, że poszczególne obrabiarki składały się z podzespołów o odmiennej specyfikacji, a ich montaż wymagał precyzyjnego i pracochłonnego wykonania prac na poszczególnych etapach (przycinanie blach i rurek, ustawienie kątów). Na czas wykonania dzieła wpływała również liczba detali skompletowanych do wykonanie danego komponentu i stopień skomplikowania montażu.

Po wykonaniu dzieła zainteresowani przeprowadzali samodzielną kontrolę jego zgodności z wymogami technicznymi. W tym celu, w zależności od kontrolowanego podzespołu, dokonywali jego precyzyjnych pomiarów przy użyciu mikrometrów oraz czujników (o dokładności pomiaru do 1 mikrona). Używali też płyty wzorcowej przykładanej do płaszczyzny tokarki celem weryfikacji czy urządzenie równo tuszuje. Następnie następował montaż obrabiarki i jej odbiór ze strony klienta. Wykonanie dzieła kończyło się sporządzeniem protokołu przez płatnika składek.

Zainteresowani byli obowiązani poprawić wady dzieła stwierdzone po wykonywaniu czynności na podstawie zawartych z płatnikiem umów cywilnoprawnych nieodpłatnie i na własny koszt.

Zainteresowani wykonywali również prace przy remoncie maszyn, przy których mogło pracować kilka osób, ale każda z tych osób wykonywała prace we własnym zakresie. Prace te polegały na wymianie zużytych podzespołów obrabiarek (tokarek starego typu, które nie były już produkowane) na nowo zmontowane. Zainteresowani z racji doświadczenia zawodowego posiadali wiedzę i umiejętności w tym zakresie.

Płatnik składek nie sprawował bezpośredniego nadzoru nad osobami zatrudnionymi na podstawie umów o dzieło i nie ewidencjonował ich obecności w przedsiębiorstwie. Czas pracy ubezpieczeni ustalali we własnym zakresie. Nikt im nie zlecał codziennych zadań. Nigdy nie zdarzyła się taka sytuacja, że po wykonaniu dzieła zainteresowanych kierowano do pracy na innych wydziałach. W takich sytuacjach osoby te opuszczały teren skarżącej spółki.

Wypłaty wynagrodzenia były dokonywane przelewem na konto bankowe lub w gotówce po upływie około miesiąca od chwili wykonania dzieła i przedłożenia protokołu wykonania.

Dowody: - zeznania świadka R. B.: 00:09:38-00:33:20;

- zeznania świadka G. F.: 00:33:22-00:38:05;

- przesłuchanie: T. B.: 00:38:05-01:11:56;

S. Ł.: 01:13:07-01:32:14;

T. P.: 01:32:14-01:50:20;

R. T.: 01:50-20-02:02:00;

A. M.: 02:02:00-02:18:59.

Takie umowy o dzieło w spornym okresie płatnik składek zawierał z:

I.T. B. w dniu 4 stycznia 2010 r. (Nr (...)), w dniu 8 lutego 2010 r. (Nr (...)), w dniu 1 marca 2010 r. (Nr (...)), w dniu 6 kwietnia (Nr (...)), w dniu 4 maja 2010 r. (Nr (...)), w dniu 1 lipca 2010 r. (Nr (...)), w dniu 2 sierpnia 2010 r. (Nr (...)), w dniu 4 września 2010 r. (Nr (...)), w dniu 4 października 2010 r. (Nr (...)), w dniu 8 listopada 2010 r. (Nr (...)), w dniu 1 grudnia 2010 r. (Nr (...)), w dniu 3 stycznia 2011 r. (Nr (...)), w dniu 4 lutego 2011 r. (Nr (...)), w dniu 1 marca 2011 r. (Nr (...)), w dniu 4 kwietnia 2011 r. (Nr (...)), w dniu 6 maja 2011 r. (Nr (...)), w dniu 1 czerwca 2011 r. (Nr (...)), w dniu 1 lipca 2011 r. (Nr (...)), w dniu 1 sierpnia 2011 r. (Nr (...)), w dniu 5 września 2011 r. (Nr (...)), w dniu 3 października 2011 r. (Nr (...)), w dniu 7 listopada 2011 r. (Nr (...)), w dniu 5 grudnia 2011 r. (Nr (...)), w dniu 2 stycznia 2012 r. (Nr (...)), w dniu 1 lutego 2012 r. (Nr (...)), w dniu 1 marca 2012 r. (Nr (...)), w dniu 2 kwietnia 2012 r. (Nr (...)), w dniu 7 maja 2012 r. (Nr (...)), w dniu 4 czerwca 2012 r. (Nr (...)), w dniu 2 lipca 2012 r. (Nr (...)), w dniu 1 sierpnia 2012 r. (Nr (...)), w dniu 3 września 2012 r. (Nr (...)), w dniu 1 października 2012 r. (Nr (...)), w dniu 5 listopada 2012 r. (Nr (...)) oraz w dniu 30 listopada 2012 r. (Nr (...)).

W umowach tych zainteresowany zobowiązywał się wykonać dzieło polegające na zamontowaniu osłon suportowych tokarki (...), zmontowaniu suportów tokarki (...), zmontowaniu frezarki bramowej (...), wykonaniu remontu tokarki (...), wykonaniu remontu zespołu suportowego tokarki (...), zmontowaniu zespołu suportowego tokarki(...), zmontowaniu zespołu konika i wrzeciennika tokarki (...), zmontowaniu zespołu tokarki (...), zmontowaniu trzech kompletów osłon strefy obróbki tokarki (...), zmontowaniu zespołu stołu wytaczarki 2620, zmontowaniu zespołu wrzeciennika wytaczarki 2620, zmontowaniu zespołu zasilacza chłodziwa wytaczarki (...), zmontowaniu osłon suportowych tokarki (...), zmontowaniu zespołu suportowego tokarki (...), zmontowaniu osłon suportowych tokarki(...), zmontowaniu zespołu blacharki tokarki(...)lub zmontowaniu zespołu blacharki tokarki (...).

W powyższych umowach określano termin rozpoczęcia wykonania dzieła oraz jego ukończenia, przy czym termin rozpoczęcia pokrywał się z terminem zawarcia umowy, a ukończenie dzieła miało nastąpić w terminie nieprzekraczającym czterech tygodni. Za poprawne i terminowe wykonanie dzieła wykonawcy przysługiwało wynagrodzenie, które w zależności od przedmiotu umowy wynosiło od 2.000,00 zł brutto do 3.000,00 zł brutto. Wynagrodzenie miało być płatne w formie przelewu lub gotówką, na podstawie przedłożonego rachunku. W treści poszczególnych umów wykonawca udzielał ponadto rękojmi na wykonanie dzieła na okres jednego roku, a w przypadku wystąpienia wad w wykonanym dziele, zobowiązywał się je niezwłocznie usunąć. W sprawach nieuregulowanych we wskazanych umowach zastosowanie znajdowały przepisy Kodeksu Cywilnego.

Dowody: - przesłuchanie T. B.: 00:38:05-01:11:56;

- akta ZUS: umowa o dzieło Nr (...), k. 31; umowa o dzieło Nr (...), k. 33; umowa o dzieło Nr (...), k. 35; umowa o dzieło Nr (...), k. 37; umowa o dzieło Nr (...), k. 39; umowa o dzieło Nr (...), k. 41; umowa o dzieło Nr (...), k. 43; umowa o dzieło Nr (...), k. 45; umowa o dzieło Nr (...), k. 47; umowa o dzieło Nr (...), k. 49; umowa o dzieło Nr (...), k. 51; umowa o dzieło Nr (...), k. 53; umowa o dzieło Nr (...), k. 55; umowa o dzieło Nr (...), k. 57; umowa o dzieło Nr (...), k. 59; umowa o dzieło Nr (...), k. 61; umowa o dzieło Nr (...), k. 63; umowa o dzieło Nr (...), k. 65; umowa o dzieło Nr (...), k. 69; umowa o dzieło Nr (...), k. 71; umowa o dzieło Nr (...), k. 73; umowa o dzieło Nr (...), k. 75; umowa o dzieło Nr (...), k. 77; umowa o dzieło Nr (...), k. 79; umowa o dzieło Nr (...), k. 81; umowa o dzieło Nr (...), k. 83; umowa o dzieło Nr (...), k. 85; umowa o dzieło Nr (...), k. 87; umowa o dzieło Nr (...), k. 89; umowa o dzieło Nr (...), k. 91; umowa o dzieło Nr (...), k. 93; umowa o dzieło Nr (...), k. 95; umowa o dzieło Nr (...), k. 99; umowa o dzieło Nr (...), k. 101; umowa o dzieło Nr (...), k. 103.

II. ze S. Ł. w dniu 4 kwietnia 2012 r. (Nr (...)), w dniu 7 maja 2012 r. (Nr (...)), w dniu 4 czerwca 2012 r. (Nr (...)), w dniu 2 lipca 2012 r. (Nr (...)), w dniu 1 sierpnia 2012 r. (Nr (...)), w dniu 3 września 2012 r. (Nr (...)), w dniu 1 października 2012 r. (Nr (...)), w dniu 5 listopada 2012 r. (Nr (...)) oraz w dniu 30 listopada 2012 r. (Nr (...)).

W umowach zainteresowany zobowiązywał się wykonać dzieło polegające na zmontowaniu zespołu osłon tokarki (...), zmontowaniu zespołu osłon tokarki (...), zmontowaniu zespołu hydrauliki tokarki (...)i (...) lub zmontowaniu zespołu wrzeciennika tokarki (...).

W powyższych umowach określano termin rozpoczęcia wykonania dzieła oraz jego ukończenia, przy czym termin rozpoczęcia pokrywał się z terminem zawarcia umowy, a ukończenie dzieła miało nastąpić w terminie nieprzekraczającym czterech tygodni. Za poprawne i terminowe wykonanie dzieła wykonawcy przysługiwało wynagrodzenie, które w zależności od przedmiotu umowy wynosiło od 2.000,00 zł brutto do 2.700,00 zł brutto. Wynagrodzenie miało być płatne w formie przelewu lub gotówką, na podstawie przedłożonego rachunku. W treści poszczególnych umów wykonawca udzielał ponadto rękojmi na wykonanie dzieła na okres jednego roku, a w przypadku wystąpienia wad w wykonanym dziele, zobowiązywał się je niezwłocznie usunąć. W sprawach nieuregulowanych we wskazanych umowach zastosowanie znajdowały przepisy Kodeksu Cywilnego.

Dowody: akta ZUS: umowa o dzieło Nr (...), k. 105; umowa o dzieło Nr (...), k. 107; umowa o dzieło Nr (...), k. 111; umowa o dzieło Nr (...), k. 113; umowa o dzieło Nr (...), k. 115; umowa o dzieło Nr (...), k. 117; umowa o dzieło Nr (...), k. 119; umowa o dzieło Nr (...), k. 121, umowa o dzieło Nr (...), k. 123.

III. z T. P. w dniu 1 lutego 2012 r. (Nr (...)), w dniu 1 marca 2012 r. (Nr (...)), w dniu 2 kwietnia 2012 r. (Nr (...)), w dniu 7 maja 2012 r. (Nr (...)), w dniu 4 czerwca 2012 r. (Nr (...)), w dniu 2 lipca 2012 r. (Nr (...)), w dniu 1 sierpnia 2012 r. (Nr (...)), w dniu 3 września 2012 r. (Nr (...)), w dniu 1 października 2012 r. (Nr (...)), w dniu 5 listopada 2012 r. (Nr (...)) oraz w dniu 30 listopada 2012 r. (Nr (...)).

W umowach zainteresowany zobowiązywał się wykonać dzieło polegające na zamontowaniu osłon suportowych tokarki (...), zmontowaniu osłon suportowych tokarki (...), zmontowaniu zespołu suportowego tokarki (...), zmontowaniu zespołu suportowego tokarki (...)lub zmontowaniu zespołu suportowego tokarki(...).

W powyższych umowach określano termin rozpoczęcia wykonania dzieła oraz jego ukończenia, przy czym termin rozpoczęcia pokrywał się z terminem zawarcia umowy, a ukończenie dzieła miało nastąpić w terminie nieprzekraczającym czterech tygodni. Za poprawne i terminowe wykonanie dzieła wykonawcy przysługiwało wynagrodzenie, które w zależności od przedmiotu umowy wynosiło 2.500,00 zł brutto. Wynagrodzenie miało być płatne w formie przelewu lub gotówką, na podstawie przedłożonego rachunku. W treści poszczególnych umów wykonawca udzielał ponadto rękojmi na wykonanie dzieła na okres jednego roku, a w przypadku wystąpienia wad w wykonanym dziele, zobowiązywał się je niezwłocznie sunąć. W sprawach nieuregulowanych we wskazanych umowach zastosowanie znajdowały przepisy Kodeksu Cywilnego.

Dowody: akta ZUS: umowa o dzieło Nr (...), k. 125; umowa o dzieło Nr (...), k. 127; umowa o dzieło Nr (...), k. 129; umowa o dzieło Nr (...), k. 131; umowa o dzieło Nr (...), k. 133; umowa o dzieło Nr (...), k. 135; umowa o dzieło Nr (...), k. 137; umowa o dzieło Nr (...), k. 139; umowa o dzieło Nr (...), k. 141; umowa o dzieło Nr (...), k. 143; umowa o dzieło Nr (...), k. 145.

IV. z M. T. w dniu 1 marca 2010 r. (Nr (...)), 6 kwietnia 2010 r. (Nr (...)), w dniu 4 maja 2010 r. (Nr (...)), w dniu 1 lipca 2010 r. (Nr (...)), w dniu 2 sierpnia 2010 r. (Nr (...)), w dniu 4 września 2010 r. (Nr (...)), w dniu 4 października 2010 r. (Nr (...)), w dniu 8 listopada 2010 r. (Nr (...)), w dniu 1 grudnia 2010 r. (Nr (...)), w dniu 3 stycznia 2011 r. (Nr (...)), w dniu 4 lutego 2011 r. (Nr (...)), w dniu 1 marca 2011 r. (Nr (...)), w dniu 4 kwietnia 2011 r. (Nr (...)), w dniu 6 maja 2011 r. (Nr (...)), w dniu 1 czerwca 2011 r. (Nr (...)), w dniu 1 lipca 2011 r. (Nr (...)), w dniu 1 sierpnia 2011 r. (Nr (...)), w dniu 5 września 2011 r. (Nr (...)), w dniu 3 października 2011 r. (Nr (...)), w dniu 7 listopada 2011 r. (Nr (...)) oraz w dniu 5 grudnia 2011 r. (Nr (...)).

W umowach zainteresowany zobowiązywał się wykonać dzieło polegające na zamontowaniu zespołów tokarki(...), zmontowaniu suportów tokarki (...), zmontowaniu frezarki bramowej (...), wykonaniu remontu tokarki (...), wykonaniu remontu zespołu suportowego tokarki (...), zmontowaniu zespołu tokarki (...), zmontowaniu zespołu konika i wrzeciennika tokarki (...), zmontowaniu zespołu suportów tokarki (...), zmontowaniu zespołów wytaczarki (...), zmontowaniu zespołu stołu wytaczarki (...), zmontowaniu zespołu wrzeciennika wytaczarki (...), zmontowaniu zespołu kablowodów wytaczarki (...), zmontowaniu zespołu suportów tokarki (...), zmontowanie zespołu suportowego tokarki (...) lub zmontowanie zespołu suportowego tokarki(...).

W powyższych umowach określano termin rozpoczęcia wykonania dzieła oraz jego ukończenia, przy czym termin rozpoczęcia pokrywał się z terminem zawarcia umowy, a ukończenie dzieła miało nastąpić w terminie nieprzekraczającym czterech tygodni. Za poprawne i terminowe wykonanie dzieła wykonawcy przysługiwało wynagrodzenie, które w zależności od przedmiotu umowy wynosiło od 2.500,00 zł brutto do 3.750,00 zł brutto. Wynagrodzenie miało być płatne w formie przelewu lub gotówką, na podstawie przedłożonego rachunku. W treści poszczególnych umów wykonawca udzielał ponadto rękojmi na wykonanie dzieła na okres jednego roku, a w przypadku wystąpienia wad w wykonanym dziele, zobowiązywał się je niezwłocznie usunąć. W sprawach nieuregulowanych we wskazanych umowach zastosowanie znajdowały przepisy Kodeksu Cywilnego.

Dowody : akta ZUS: umowa o dzieło Nr (...), k. 147; umowa o dzieło Nr (...), k. 149; umowa o dzieło Nr (...), k. 151; umowa o dzieło Nr (...), k. 153; umowa o dzieło Nr (...), k. 155; umowa o dzieło Nr (...), k. 157; umowa o dzieło Nr (...), k. 159; umowa o dzieło Nr (...), k. 161; umowa o dzieło Nr (...), k. 163; umowa o dzieło Nr (...), k. 165; umowa o dzieło Nr (...), k. 167; umowa o dzieło Nr (...), k. 169; umowa o dzieło Nr (...), k. 171; umowa o dzieło Nr (...), k. 173; umowa o dzieło Nr (...), k. 175; umowa o dzieło Nr (...), k. 179; umowa o dzieło Nr (...), k. 181; umowa o dzieło Nr (...), k. 183; umowa o dzieło Nr (...), k. 185; umowa o dzieło Nr (...), k. 187; umowa o dzieło Nr (...), k. 189.

V. z R. T. w dniu 4 stycznia 2010 r. (Nr (...)), w dniu 8 lutego 2010 r. (Nr (...)), w dniu 1 marca 2010 r. (Nr (...)), w dniu 6 kwietnia (Nr (...)), w dniu 4 maja 2010 r. (Nr (...)), w dniu 1 lipca 2010 r. (Nr (...)), w dniu 2 sierpnia 2010 r. (Nr (...)), w dniu 4 września 2010 r. (Nr (...)), w dniu 4 października 2010 r. (Nr (...)), w dniu 8 listopada 2010 r. (Nr (...)), w dniu 1 grudnia 2010 r. (Nr (...)), w dniu 3 stycznia 2011 r. (Nr (...)), w dniu 4 lutego 2011 r. (Nr (...)), w dniu 1 marca 2011 r. (Nr (...)), w dniu 4 kwietnia 2011 r. (Nr (...)), w dniu 6 maja 2011 r. (Nr (...)), w dniu 1 czerwca 2011 r. (Nr (...)), w dniu 1 lipca 2011 r. (Nr (...)), w dniu 1 sierpnia 2011 r. (Nr (...)), w dniu 16 września 2011 r. (Nr (...)), w dniu 3 października 2011 r. (Nr (...)), w dniu 7 listopada 2011 r. (Nr (...)), w dniu 5 grudnia 2011 r. (Nr (...)), w dniu 2 stycznia 2012 r. (Nr (...)), w dniu 1 lutego 2012 r. (Nr (...)), w dniu 1 marca 2012 r. (Nr (...)), w dniu 2 kwietnia 2012 r. (Nr (...)), w dniu 7 maja 2012 r. (Nr (...)), w dniu 4 czerwca 2012 r. (Nr (...)), w dniu 2 lipca 2012 r. (Nr (...)), w dniu 1 sierpnia 2012 r. (Nr (...)), w dniu 3 września 2012 r. (Nr (...)), w dniu 1 października 2012 r. (Nr (...)), w dniu 5 listopada 2012 r. (Nr (...)) oraz w dniu 30 listopada 2012 r. (Nr (...)).

W umowach zainteresowany zobowiązywał się wykonać dzieło polegające na zamontowaniu zespołu suportów tokarki (...), zmontowaniu zespołów tokarki (...), zmontowaniu zespołu suportów tokarki (...), zmontowaniu suportów tokarki (...), zmontowaniu frezarki bramowej(...), wykonaniu remontu tokarki (...), wykonaniu remontu zespołu suportowego tokarki (...), zmontowaniu zespołu suportowego tokarki (...), zmontowaniu zespołu konika i wrzeciennika tokarki (...), zmontowaniu zespołu suportów tokarki (...), zmontowaniu zespołów wytaczarki (...), zmontowaniu zespołu stołu wytaczarki (...), zmontowaniu zespołu wrzeciennika wytaczarki (...), zmontowaniu zespołu napędu stołu wytaczarki (...), wykonaniu zespołu suportów tokarki (...), zmontowaniu zespołu suportowego tokarki (...), zmontowaniu zespołu suportowego tokarki (...) lub zmontowaniu zespołu suportowego tokarki (...).

W powyższych umowach określano termin rozpoczęcia wykonania dzieła oraz jego ukończenia, przy czym termin rozpoczęcia pokrywał się z terminem zawarcia umowy, a ukończenie dzieła miało nastąpić w terminie nieprzekraczającym czterech tygodni. Za poprawne i terminowe wykonanie dzieła wykonawcy przysługiwało wynagrodzenie, które w zależności od przedmiotu umowy wynosiło od 1.500,00 zł brutto do 3.750,00 zł brutto. Wynagrodzenie miało być płatne w formie przelewu lub gotówką, na podstawie przedłożonego rachunku. W treści poszczególnych umów wykonawca udzielał ponadto rękojmi na wykonanie dzieła na okres jednego roku,

a w przypadku wystąpienia wad w wykonanym dziele, zobowiązywał się je niezwłocznie usunąć. W sprawach nieuregulowanych we wskazanych umowach zastosowanie znajdowały przepisy Kodeksu Cywilnego.

Dowody: akta ZUS: umowa o dzieło Nr (...), k. 191; umowa o dzieło Nr (...), k. 193; umowa o dzieło Nr (...), k. 195; umowa o dzieło Nr (...), k. 197; umowa o dzieło Nr (...), k. 199; umowa o dzieło Nr (...), k. 201; umowa o dzieło Nr (...), k. 203; umowa o dzieło Nr (...), k. 205; umowa o dzieło Nr (...), k. 207; umowa o dzieło Nr (...), k. 209; umowa o dzieło Nr (...), k. 211; umowa o dzieło Nr (...), k. 213; umowa o dzieło Nr (...), k. 215; umowa o dzieło Nr (...), k. 217; umowa o dzieło Nr (...), k. 219; umowa o dzieło Nr (...), k. 221; umowa o dzieło Nr (...), k. 223; umowa o dzieło Nr (...), k. 225; umowa o dzieło Nr (...), k. 227; umowa o dzieło Nr (...), k. 229; umowa o dzieło Nr (...), k. 231; umowa o dzieło Nr (...), k. 235; umowa o dzieło Nr (...), k. 237; umowa o dzieło Nr (...), k. 239; umowa o dzieło Nr (...), k. 241; umowa o dzieło Nr (...), k. 243; umowa o dzieło Nr (...), k. 245; umowa o dzieło Nr (...), k. 247; umowa o dzieło Nr (...), k. 249; umowa o dzieło Nr (...), k. 251; umowa o dzieło Nr (...), k. 253; umowa o dzieło Nr (...), k. 255; umowa o dzieło Nr (...), k. 257; umowa o dzieło Nr (...), k. 259; umowa o dzieło Nr (...), k. 261.

W spornych okresach T. B. miał ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, T. P. miał ustalone prawo do świadczenia przedemerytalnego, natomiast R. T., S. Ł. oraz M. T. mieli ustalone prawo do emerytury. Wynagrodzenie uzyskiwane przez wskazane osoby z tytułu wykonywania umowy zawartej z płatnikiem składek, obok wymienionych świadczeń, stanowiło ich jedyne źródło dochodu.

Dowody: przesłuchanie: T. B.: 00:38:05-01:11:56;

S. Ł.: 01:13:07-01:32:14;

T. P.: 01:32:14-01:50:20;

R. T.: 01:50-20-02:02:00.

Płatnik składek nie dokonał zgłoszenia T. B., T. P., R. T., S. Ł. oraz M. T. w okresach wskazanych w decyzjach z dnia 3 grudnia 2013 r. do ubezpieczeń emerytalnego, rentowych oraz wypadkowego z tytułu wykonywania umów cywilnoprawnych.

/okoliczności bezsporne/

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania płatnika składek zasługiwały na uwzględnienie w całości.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 205, poz. 1585 ze zm.), obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9 osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, z zastrzeżeniem ust. 4 (osoby określone w ust. 1 pkt 4 nie podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, jeżeli są uczniami gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, szkół ponadpodstawowych lub studentami, do ukończenia 26 lat). Osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają również obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu (art. 12). Jak wynika natomiast z art. 13 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zleceniobiorcy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zleceniobiorców ustala się zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy, przy czym w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe pracowników nie uwzględnia się wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z

chorobą zakaźną), jeżeli w umowie o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, określono odpłatność za jej wykonywanie kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie. Jak wynika natomiast z art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 3.

Ponadto, zgodnie z treścią art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2006 r. Nr 158, poz. 1121 ze zm.) składkę na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych ustala się od wypłat stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Wysokość składki na Fundusz określa ustawa budżetowa (ust. 2). Do czasu określenia wysokości składki przez ustawę budżetową, stosuje się składkę w wysokości ustalonej na rok poprzedni. Po ustaleniu wysokości składki przez ustawę budżetową, płatnicy składki dokonują korekty wysokości wpłat od początku roku budżetowego w pierwszym miesiącu następującym po miesiącu, w którym została ogłoszona ustawa budżetowa (ust.3).

Stosownie do art. 104 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2007 . Nr 69, poz. 415) obowiązkowe składki na Fundusz Pracy, ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca, co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę, a w przypadku osób, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, co najmniej wynagrodzenie, o którym mowa w tym przepisie, a w przypadku osób wykonujących pracę w okresie odbywania karę pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, co najmniej 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę opłacają pracodawcy oraz inne jednostki organizacyjne za osoby wykonujące pracę na podstawie umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego stosuje się przepisy dotyczące zlecenia.

Z analizy przytoczonych przepisów wynika, że osoby wykonujące pracę na podstawie umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym oraz wypadkowemu. W stosunku do tej grupy zatrudnionych zachodzi również obowiązek opłacania składek na FP i FGŚP. Z treści art. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wynika natomiast, że osoby wykonujące pracę na podstawie umowy o dzieło nie podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, brak również obowiązku opłacania składek na FP i FGŚP.

Na gruncie niniejszej sprawy bezspornym było, że w okresach objętych zaskarżonymi decyzjami zainteresowani T. B., S. Ł., T. P., R. T. oraz M. T. wykonywali na rzecz płatnika składek, (...) Sp. z o.o. w C. czynności związane z remontami oraz montażem obrabiarek i ich podzespołów.

Pomiędzy stronami niniejszego postępowania sporna była natomiast ocena charakteru umów, w oparciu o które zainteresowani wykonywali wskazane czynności. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wywodził bowiem, iż umowy zawierane między zainteresowanymi a płatnikiem składek były umowami o świadczenie usług, do których stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. Czynności wykonywane w ramach spornych umów nie miały bowiem charakteru czynności przynoszących konkretny, indywidualny rezultat materialny, lecz były realizowane w ramach „starannego działania”. Wnioskodawca oraz zainteresowani wskazywali natomiast, że z treści zawieranych umów oraz zgodnego zamiaru stron jednoznacznie wynikało, że ubezpieczonych łączyły z płatnikiem składek umowy o dzieło.

Analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd doszedł do przekonania, że łączące płatnika składek z zainteresowanymi umowy cywilnoprawne należało zakwalifikować jako umowy o dzieło.

Zgodnie z treścią art. 627 k.c. przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. Umowa o dzieło jest umową konsensualną, dwustronnie zobowiązującą, wzajemną i odpłatną. Jej istotą jest osiągnięcie określonego, zindywidualizowanego rezultatu w postaci materialnej lub niematerialnej. Umowa o świadczenie usług, do której stosuje się odpowiednio

przepisy o zleceniu (art. 734 § 1 k.c. w zw. z art. 750 k.c.) jest natomiast umową starannego działania. Jej celem jest wykonywanie określonych czynności, które nie muszą zmierzać do osiągnięcia zindywidualizowanego rezultatu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 26 stycznia 2006 r., sygn. akt III AUa 1700/05).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy zauważyć, że w treści poszczególnych umów o dzieło zawieranych z płatnikiem składek osoby zainteresowane zobowiązywały się do wykonywania czynności faktycznych, które miały charakter przynoszących konkretny, indywidualny rezultat, np. do wykonania podzespołu służącego do zmontowania ściśle określonego rodzaju obrabiarki. Efekt prac wykonywanych przez zainteresowanych na podstawie umów cywilnoprawnych w spornych okresach był zatem z góry przez strony przewidziany. Okoliczności te potwierdzili przesłuchani w sprawie zainteresowani T. B., S. Ł., T. P. oraz R. T. którzy wskazali, że przedmiotem każdej z zawartych umów było wykonanie jednego konkretnego podzespołu. Wynikało to z faktu, że maszyny służące do obróbki metalu były montowane na zamówienie (spółka nie zajmowała się ich seryjną produkcją), a każda z obrabiarek produkowana była z indywidualnie dobranych podzespołów, składanych według odrębnych schematów. Pracując w oparciu o kolejne umowy o dzieło zainteresowani nie podejmowali więc jednorodzących, powtarzających się czynności, a zatem ich praca nie cechowała się charakterystyczną dla zlecenia ciągłością (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2000 r., sygn. akt II UKN 386/99).

Czynności podejmowane przez zainteresowanych w ramach realizacji umów cywilnoprawnych miały cechy wykonywania konkretnego indywidualnie określonego przedmiotu zamówienia również z tego względu, że przy montażu podzespołów pracowała jednocześnie tylko jedna osoba. Prace te wykonywano bowiem ręcznie, według indywidualnej dokumentacji technicznej i wymagały one niezwyklej precyzji. Powyższe świadczy również o tym, że zainteresowani byli obowiązani do osobistego wykonania dzieła. Jakkolwiek R. B. oraz A. M. zeznali, że przy wykonywaniu remontów maszyn pracowało nawet kilku zainteresowanych, to nie można pominąć faktu, że praca jednego z nich nie była powiązana z pracą innej osoby. Każdy z wykonawców mógł bowiem opuścić teren zakładu po wykonaniu ustalonych przez siebie zadań niezależnie od tego, na jakim etapie znajdowały się pozostałe prace. Istotne jest również, że wykonanie dzieła przed terminem określonym w umowie zwalniało zainteresowanych z obowiązku dalszego jej wykonywania, co jest charakterystyczne dla umowy o dzieło, jako umowy rezultatu.

Zdaniem Sądu charakterystyczny dla umowy o dzieło był również tryb ustalania wynagrodzeń. Jak wynika z treści umów zawartych przez płatnika składek z zainteresowanymi oraz z zeznań R. B. i przesłuchania T. B., S. Ł., T. P. oraz R. T., ubezpieczeni otrzymywali wynagrodzenie w wysokości ustalonej w chwili podpisania umowy po wykonaniu dzieła i przedstawieniu stosownego rachunku. Co więcej, wysokość wynagrodzenia była niezależna od ilości czasu, jaki zainteresowani poświęcali na wykonanie dzieła.

Za zakwalifikowaniem umów łączących płatnika składek z zainteresowanymi jako umowy o dzieło przemawia również to, że czynności zainteresowanych nie były wykonywane w czasie wyznaczonym przez pracodawcę. Osoby wykonujące czynności na podstawie umów cywilnoprawnych nie miały obowiązku zgłaszania rozpoczęcia i zakończenia pracy oraz codziennego podpisywania list obecności, a wysokość ich wynagrodzenia nie była uzależniona od tej okoliczności. Osoby te we własnym zakresie decydowały o tym, w jakich dniach i w jakim wymiarze będą podejmować czynności zmierzające do wykonania umowy, gdyż płatnik składek wskazywał jedynie końcowy termin wykonania określonego zadania. Fakt, że wykonawcy nie mieli ewidencjonowanego czasu pracy świadczy również o braku podporządkowania zainteresowanych. Swoboda co do czasu i sposobu wykonywania pracy przeciwstawiają się zaś możliwości uznania łączących strony stosunków prawnych za umowy o świadczenie usług, do których stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu.

Sąd miał na uwadze, że czynności zmierzające do realizacji przedmiotu umowy były wykonywane na obszarze skarżącej spółki. Istotne jest jednak, że urządzenia służące do wykonania dzieła nie były dostępne poza jej terenem. Istotne jest przy tym, że żaden z pracowników płatnika składek nie wydawał poleceń i wskazówek w zakresie wykonywanych czynności. W spółce bowiem nie było specjalistów takich jak zainteresowani aby mogli nadzorować charakter i prawidłowość prac na poszczególnych etapach wykonywania zleconych czynności. Ze strony skarżącej spółki następował jedynie odbiór pod względem jakości wykonanego elementu stanowiącego przedmiot umowy, co

podyktowane było względami technicznymi, związanymi z atestem wykonanego elementu przez audytorskie firmy zewnętrzne.

Wskazać należy ponadto, że w rozpatrywanym stanie faktycznych zachodziła także możliwość poddania umówionego rezultatu (dzieła) sprawdzianowi na istnienie wad fizycznych, co pozwoliło zakwalifikować sporne umowy jako umowy o dzieło (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2000 r., sygn. akt IV CKN 152/00). Z treści zeznań zainteresowanych wynikało bowiem, iż wykonawcy udzielali rękojmi na wykonywane prace i z tego tytułu byli obowiązani poprawić stwierdzone wady dzieła na własny koszt, bez dodatkowego wynagrodzenia.

Nie można pominąć również faktu, że strony umów o dzieło przystąpiły do nich dobrowolnie. Wykonawcy byli zainteresowani zawieraniem umów o dzieło z uwagi na fakt równoległego pobierania świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Zawarcie umów o dzieło z wymienionymi osobami uzasadnione było również interesem płatnika składek. Montowanie podzespołów obrabiarek nie stanowiło głównego przedmiotu działalności spółki, a przy tym wymagało doświadczenia i rzadkich umiejętności, których nie posiadały osoby zatrudniane w przedsiębiorstwie na podstawie umowy o pracę. Płatnik składek był więc zainteresowany zawieraniem umów na czas trwania prac służących wykonaniu komponentów niezbędnych do realizacji określonego zamówienia.

Sąd uznał zeznania T. B., S. Ł., T. P. oraz R. T. za wiarygodne, bowiem korespondowały ze sobą, były spójne i logiczne. W węzłowych kwestiach pokrywały się również zeznaniami świadków R. B., G. F. oraz A. M.. Uwagę zwraca, że zeznania złożone przez zainteresowanych w toku postępowania sądowego odbiegały częściowo od zeznań złożonych przez te osoby w toku postępowania administracyjnego. W ocenie Sądu protokoły przesłuchań załączone do akt ubezpieczeniowych nie odzwierciedlają rzeczywistego przebiegu tej czynności. Przede wszystkim bowiem dokumenty te cechują się schematyzmem i częściowo są niemal identycznej treści. Co więcej, w każdym z nich zawarto stwierdzenie, że zainteresowani zajmowali się seryjną produkcją obrabiarek, podczas gdy przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że obrabiarki w spółce (...) produkowane były jedynie na zamówienie. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że jakkolwiek w protokole przesłuchania S. Ł. stwierdzono, że wykonywał on czynności charakterystyczne dla umowy o świadczenie usług, do której odpowiednio stosuje się przepisy o zleceniu, to jednak nie odnotowano faktu, że zeznania te dotyczyły okresu, który nie został objęty zaskarżonymi decyzjami. Powyższe prowadzi do konstatacji, że przedmiotowe protokoły w sposób zniekształcony opisują czynności wykonywane przez zainteresowanych w spornych okresach.

Sumując należy stwierdzić, że zakres obowiązków stron i sposób ich wykonywania odpowiadały charakterystycznym cechom umowy o dzieło. Główny nacisk wynikający z celu zawartych umów i zamiaru stron położony był bowiem na uzyskanie określonego rezultatu i taki był rzeczywisty cel łączących strony umów. Wobec faktu, że celem umów było osiągnięcie wskazanego w nich efektu, nie zaś jedynie do starannego działania, brak podstaw do ich zakwalifikowania ich zgodnie ze stanowiskiem organu rentowego.

W konsekwencji ustalenia, że zainteresowani nie podlegali w spornych okresach obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz ubezpieczeniu wypadkowemu brak było podstaw do obciążenia płatnika składek obowiązkiem opłacania składek na FP i FGŚP. Kwestia ustalenia składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych jest bowiem ściśle uzależniona od ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, na co wskazywano na wstępie.

Jedynie na marginesie należy wskazać, że na uwzględnienie nie zasługiwał zarzut organu rentowego, że w sprawie prowadzonej przed Sądem Okręgowym w Legnicy w sprawie VU 1867/09 ustalono, że zainteresowanych łączyły z płatnikiem składek umowy o świadczenie usług, do których odpowiednio stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. Nie można pominąć bowiem faktu, że powyższe orzeczenie zapadło w odmiennym stanie faktycznym, w którym ubezpieczeni pracowali na rzecz (...) S.A. w C., która jest odrębną osobą prawną o odrębnym przedmiocie działalności.

Mając na względzie powyższe Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w punkcie I wyroku zmienił zaskarżone decyzje i orzekł co do istoty sprawy.

W punkcie II wyroku Sąd orzekł o kosztach postępowania, stosując w tym względzie zasadę wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. i § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu.